

Dykking i havbruk - dykkeprofiler

Kari Troland

Litt bakgrunn for studien

Marine Harvest er Norges ubestridt største oppdrettselskap. I bakgrunnen kan milliardkonsernets hovedkvarter skimtes ved siden av Kurt Oddekalvs katamaran "Miljødronningen". Foto: Aslak Berge

- * Oppdrettsnæringen konkurrerer med oljebransjen om å være landets største næring

Litt bakgrunn for studien

- * Et betydelig antall dykkere er involvert i inspeksjon og vedlikehold av alle oppdrettsmerdene langs kysten vår
- * Dykkeaktiviteten har et betydelig omfang
- * Vi ønsket i samarbeid med Arbeidstilsynet å se nærmere på dykking i havbruk

Litt bakgrunn for studien

- * På «Dykkeseminaret» i 2004 holdt Askil Moe (som selv drev et dykkefirma) et foredrag med tittelen «Er det lønnsomt å drive ulovlig» og viste ved eksempler fra havbruk at det var svært lønnsomt

Men det var da....
Så hvordan er det nå?

Egen erfaring

- * Vi har nasjonal tjeneste for yrkesmedisinsk utredning av yrkesdykkere.
- * Vi mottar skadde dykkere som pasienter.
- * Pasientene våre forteller oss eksempler på uforsvarlig dukking.
- * Trykkfallsyke-registeret viser at det gjennomsnittlig er 4-5 yrkesdykkere fra vår helse-region som behandles for trykkfallsyke hvert år.

Litt bakgrunn for studien

- * Mange år med dykkemedisinsk forskning i Bergen både ved HUS, UiB og NUI
- * Men kunnskapen har selvsagt mye lengre røtter. Første norske publikasjon om «faren ved at dykke på dypt vann» er fra 1906 . (også fra Bergen)

Studier vi som er her nå er / har vært involvert i

- * **Prospektiv longitudinell studie elever fra Statens dykker-skole (alfa-studien) - spørreskjema og tverrfaglig klinisk us.**
- * Longitudinell studie elever fra NYD – Einar veileder lungedel
- * **Nordsjødykker-studien - Spørreskjema og tverrfaglig klinisk us.**
- * Før og etter- undersøkelse 250 meter dykk
- * Prediktor-studien -gjennomgang av funn fra dype forskningsdykk ved NUTEC / NUI – nevrofaglig
- * Oppfølging av trykkfallsyke-pasienter – Spørreskjema og tverrfaglig klinisk us.
- * **Dykker 2011– spørreskjema til alle registrerte yrkesdykkere sammenholdt med totalpopulasjon i samme alder**
- * Registerundersøkelser (dødsårsaksregister, kreftregister)
- * **Dykking i havbruk**

Dykking i havbruk - litt bakgrunn

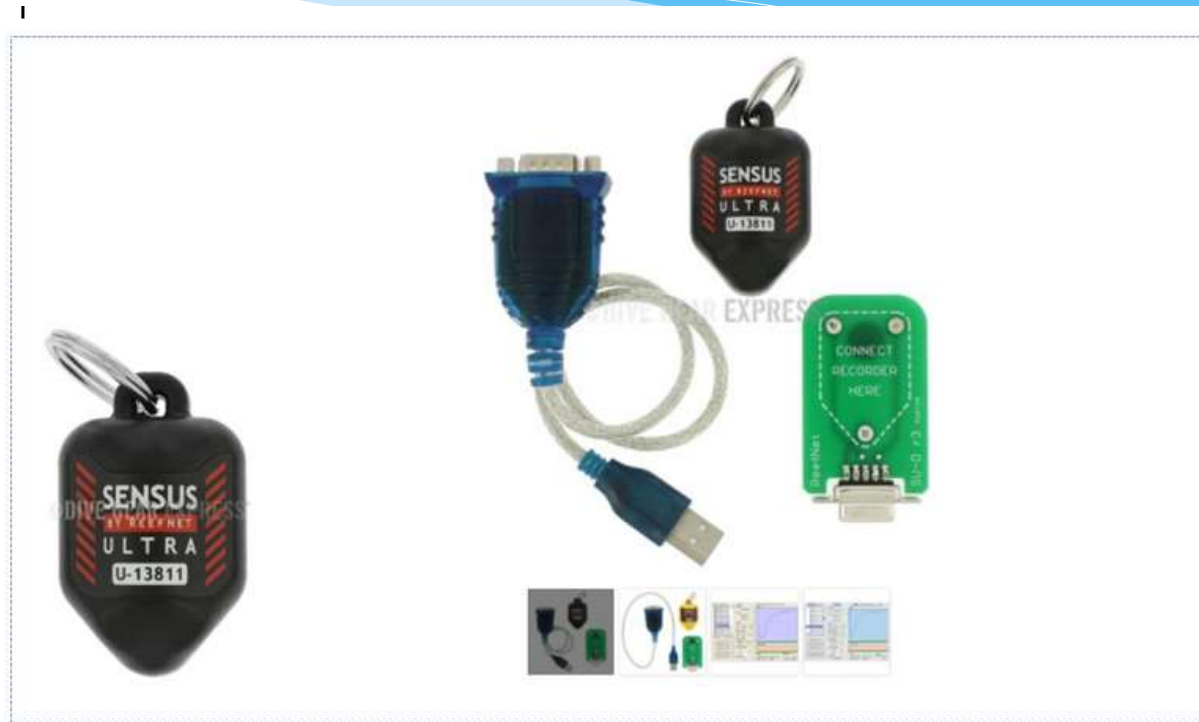
- * «Alfa-studien» og spørreskjemaundersøkelsen «Dykker 2011» viser lignende problemer hos innaskjærs-dykkere som hos Nordsjødykkerne.
- * Vi ønsker mer og bedre kunnskap som kan danne grunnlag for forebyggende tiltak.

Prosjektet

- * Vi håper på (satser på) at vi skal få til et omfattende og langsiktig prosjekt som innbefatter:
  - * grundig kartlegging av eksponering (dykkeprofiler o.a.)
  - * Og potensielle effekter på dykkernes helse
- * Første trinn «Dykke-profiler i havbruksnæringen», en pilotstudie finansiert av Atil, som handler om hvor mye og hvordan det dykkes, er det vi kan rapportere nå.

Dykkeprofilene ble registrert ved hjelp av trykkmålere Sensus Ultra

(ReefNet Inc, Ontario, Canada)

- * Sensoren registrerer dybde og temperatur og kan lagre data for 1500 timers dykking med 10 sekunders registreringsintervall

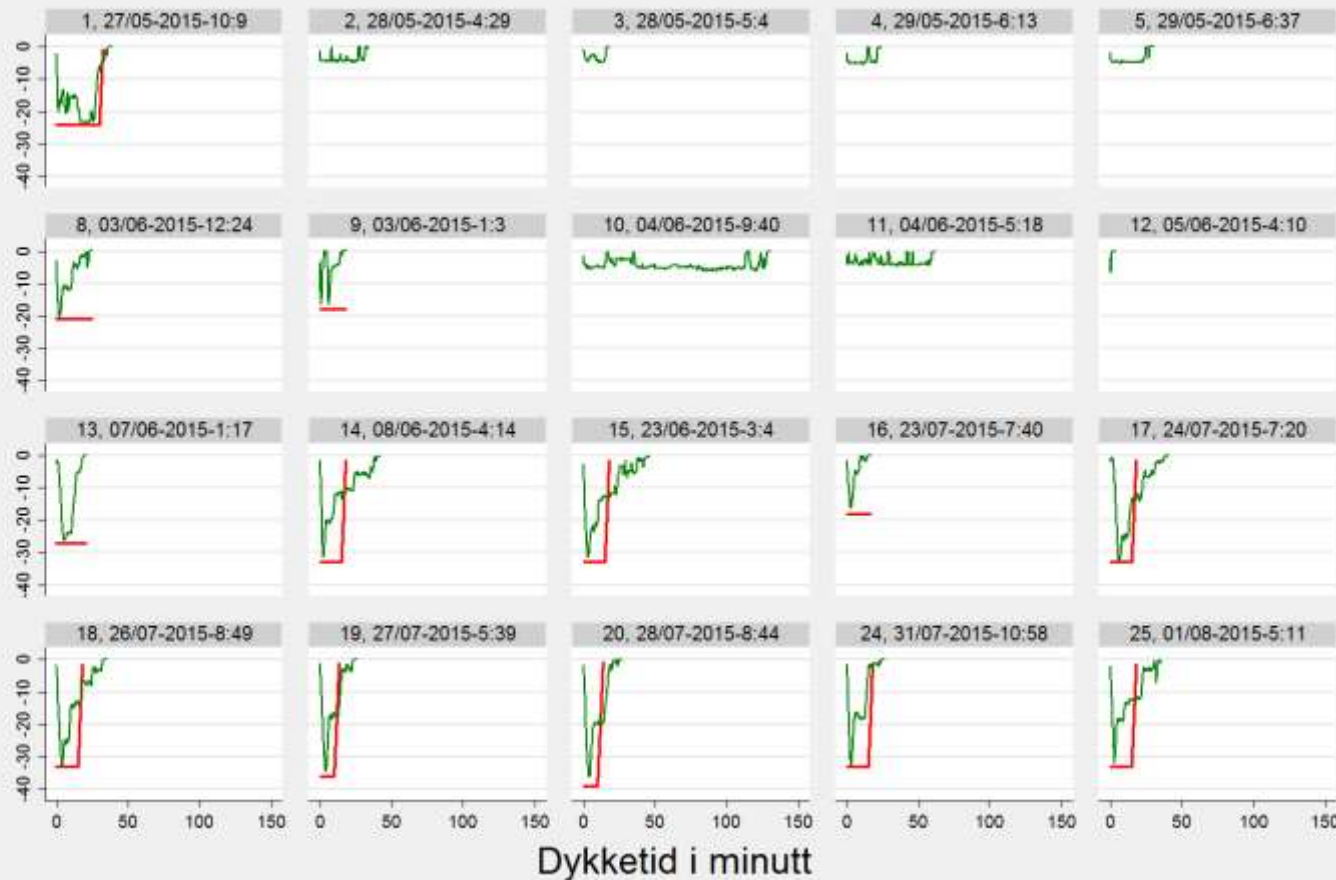
- * Det ble utlevert 42 sensorer til i alt 3 dykkefirma som opererer innenfor helseregion vest
- * Hver måler skulle følge en og samme dykker over 6 aktive arbeidsuker
- * Sensoren ble plassert på dykkerens dykkerdrakt
- * 35 sensorer ble returnert
- * Noen av disse inneholdt ikke analyserbare data
- * Vi sto igjen med analyserbare data fra 23 sensorer (dykkere)

Det ble likevel temmelig mye data

SU13499 - Firma nr 3.

Alle dykk

Djupn i meter - omrekna frå trykkmåling

Graphs by Dykknr and date_text5

Tabell 1. Deskriptiv statistikk for alle 1143 dykk pr. dykker

Dykker- eining	Tal dykk	Djupn (meter)					Dykketid (minutt)				
		snitt	median	SD	min	max	snitt	median	SD	min	max
U-1	47	20.3	20.1	9.2	4.3	35.8	22.3	21.5	9.3	8.0	41.3
U-2	7	14.8	11.3	10.4	5.0	30.3	38.6	39.2	30.3	11.2	101.3
U-3	21	27.9	28.6	7.8	10.6	37.6	34.3	31.8	21.0	9.8	113.7
U-4	10	18.5	19.6	6.9	6.6	28.2	24.9	20.5	15.7	9.8	66.8
U-5	19	25.8	28.3	6.6	6.2	30.9	22.2	22.2	9.1	4.5	43.3
U-6	20	20.2	22.0	12.5	4.5	36.1	34.9	28.5	25.8	3.5	130.3
U-7	66	25.7	28.1	7.9	4.3	37.2	35.4	35.1	15.0	9.2	84.8
U-8	66	22.2	22.7	9.9	4.1	37.6	37.2	31.8	24.3	4.7	140.8
U-9	1	26.3	26.3	-	26.4	26.4	49.2	49.2	-	49.2	49.2
U-10	12	26.1	27.6	3.6	17.9	29.3	27.7	24.3	9.5	18.7	52.2
U-11	1	52.3	52.3	-	52.3	52.3	9.7	9.7	-	9.7	9.7
U-12	63	25.2	26.0	8.2	7.5	40.1	32.8	27.0	21.4	7.0	141.2
U-13	98	22.9	25.8	9.5	4.2	40.7	36.0	33.8	20.1	3.8	117.3
U-14	119	23.2	25.6	8.4	4.4	35.9	35.9	32.5	18.5	3.8	106.0
U-15	45	25.1	27.2	8.6	5.1	40.1	29.2	30.3	12.9	4.2	58.0
U-16	32	24.1	27.8	9.3	4.9	36.3	31.3	28.5	15.1	4.2	65.2
U-17	88	23.4	25.3	8.5	4.1	38.4	34.6	31.3	21.6	4.7	142.0
U-18	99	20.9	22.1	8.9	4.2	45.2	34.8	33.5	21.2	5.0	121.2
U-19	48	20.7	21.4	9.1	4.2	39.3	40.3	36.7	30.9	6.7	164.0
U-20	88	22.4	25.9	9.4	6.5	48.4	36.9	31.7	20.9	6.8	141.3
U-21	61	19.5	17.5	10.0	4.0	36.8	65.0	47.7	48.4	3.5	152.7
U-22	45	20.9	20.4	9.5	6.0	39.3	35.4	31.8	22.4	5.2	104.7
U-23	87	24.1	25.7	7.5	4.0	37.4	30.3	28.8	16.8	4.2	85.7
Totalt	1143	22.8	25.3	9.1	4.0	52.3	35.6	31.5	23.7	3.5	164.0

Tabell 1. Deskriptiv statistikk for alle 1143 dykk pr. dykker

Dykker- eining	Tal dykk	Djupn (meter)					Dykketid (minutt)				
		snitt	median	SD	min	max	snitt	median	SD	min	max
Totalt	1143	22.8	25.3	9.1	4.0	52.3	35.6	31.5	23.7	3.5	164.0

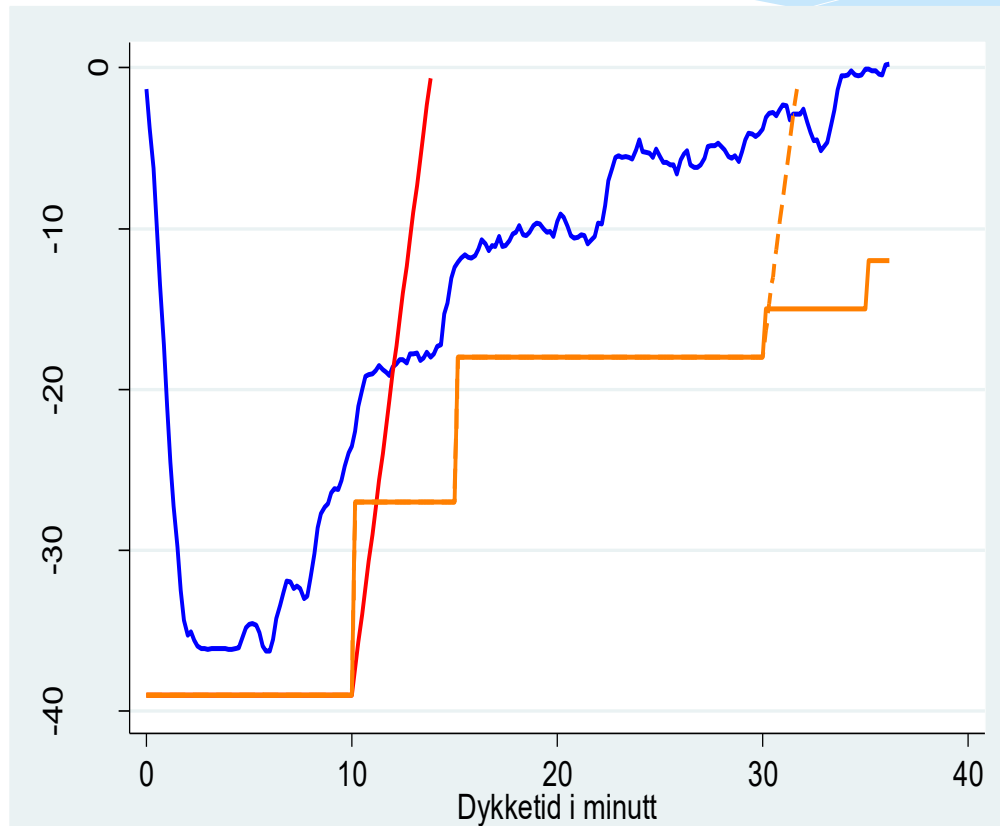
- * De 23 dykkerne hadde gjennomført i alt 1143 dykk dypere enn 4 meter
- * I gjennomsnitt 50 dykk per dykker (1 – 119)
- * Gjennomsnittsdypde var 23 meter (SD 9)
- * Gjennomsnittlig tid per dykk 36 minutter (SD 24)

-
- * De fleste dykkene lå mellom 18 og 36 meters dybde og med varighet mellom 10 og 45 minutter.
  - * i tillegg ganske mange dykk inntil 12 meter dybde og til dels lang varighet

Hver dykk ble sammenlignet med NDBT (firkantdykk) og med flernivåtabell med 3 og 5 nivå

Tabell 2. Oversikt over dykk pr. dag og over subjektiv vurdering (3 ulike modellar) av alle 1143 dykk

Dykker eining	Tal dykk	Modell I ^a (firkant)		Modell II ^b (3-nivå)		Modell III ^b (5-nivå)		Tal dagar med # dykk					
		ok	%	ok	%	ok	%	#=1	#=2	#=3	#=4	#=5	#=6
U-1	47	30	63.8	40	85.1	47	100.0	33	4	2	-	-	-
U-2	7	2	28.6	3	42.9	7	100.0	5	1	-	-	-	-
U-3	21	7	33.3	11	52.4	21	100.0	15	3	-	-	-	-
U-4	10	7	70.0	9	90.0	10	100.0	2	4	-	-	-	-
U-5	19	10	52.6	17	89.5	19	100.0	13	3	-	-	-	-
U-6	20	4	20.0	11	55.0	20	100.0	12	4	-	-	-	-
U-7	66	18	27.3	32	48.5	64	97.0	47	5	3	-	-	-
U-8	66	22	33.3	36	54.5	63	95.5	30	12	4	-	-	-
U-9	1	0	0.0	0	0.0	1	100.0	1	-	-	-	-	-
U-10	12	6	50.0	9	75.0	12	100.0	2	-	-	-	2	-
U-11	1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	-	-	-	-	-
U-12	63	32	50.8	48	76.2	63	100.0	26	17	1	-	-	-
U-13	98	29	29.6	57	58.2	97	99.0	40	26	2	-	-	-
U-14	119	45	37.8	75	63.0	117	98.3	39	37	2	-	-	-
U-15	45	15	33.3	28	62.2	45	100.0	17	11	2	-	-	-
U-16	32	11	34.4	16	50.0	31	96.9	12	1	3	1	1	-
U-17	88	33	37.5	55	62.5	88	100.0	35	25	1	-	-	-
U-18	99	43	43.4	53	53.5	98	99.0	29	19	9	-	1	-
U-19	48	20	41.7	22	45.8	47	97.9	18	10	2	1	-	-
U-20	88	36	40.9	50	56.8	86	97.7	37	21	3	-	-	-
U-21	61	22	36.1	26	42.6	61	100.0	33	14	-	-	-	-
U-22	45	22	48.9	25	55.6	44	97.8	15	9	2	-	-	1
U-23	87	47	54.0	54	62.1	87	100.0	33	22	2	1	-	-
Totalt	1143	461	40.3	677	59.2	1128	98.7	495	248	38	3	4	1

^a Matematisk utrekna

^b Visuell inspeksjon

Tabell 2. Oversikt over dykk pr. dag og over subjektiv vurdering (3 ulike modeller) av alle 1143 dykk

Dykker eining	Tal dykk	Modell I ^a (firkant)		Modell II ^b (3-nivå)		Modell III ^b (5-nivå)		Tal dagar med # dykk					
		ok	%	ok	%	ok	%	#=1	#=2	#=3	#=4	#=5	#=6
Totalt	1143	461	40.3	677	59.2	1128	98.7	495	248	38	3	4	1

^a Matematisk utrekna

^b Visuell inspeksjon

- * Bare 40% av dykkene lå innenfor dagens tabeller (NDBH)
- * 59% lå innenfor en 3-nivå tabell beregnet ut fra NDBH
- * Hele 99% av dykkene lå innenfor en 5-nivå tabell
- * Gjentatte dykk var vanlig, og en betydelig andel av disse (> 55%) var gjentatte flernivå dykk.

Parallelt med vårt prosjekt

1. Jobbet en arbeidsgruppe med forskrift og regelverk som ble sendt ut til høring. Sikkert flere her som har vært med å avgi høringsuttalelser.
2. Et «forfatter-kollegium» har forfattet nye dykke- og behandlings-tabeller som godtar flernivå dykking.

Konklusjon:

- * Ved å tillate flernivå-dykking til 3 og særlig til 5 nivå liberaliserer man regelverket i betydelig grad
- * Det er viktig å gå videre med prosjektet og se på potensielle effekter på dykkernes helse